

Tárgytematika / Course Description

Európai törekvések és nemzeti stratégiák a kultúrák közvetítésében

AKLM_BHTM015**Tárgyfelelős neve /****Teacher's name:** dr. Horváth Csaba Sándor**Félév / Semester:** 2021/22/2**Beszámolási forma /****Assesment:** Folyamatos számonkérés**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 0/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal azokat a törekvéseket, melyek az európai országok közti kulturális kapcsolatok kiépítését szolgálják. Az Európai Unióhoz csatlakozott országok számára közzétett programok és pályázati lehetőségek kiemelten támogatják a különböző kultúrák közti szolidaritás kibontakozását illetve fenntartását, megvalósulásuk azonban országonként más-más akadályokba ütközik – fontos, hogy a leendő kulturális mediátorok tisztában legyenek e nehézségek okaival, és a megoldásukra tett erőfeszítések hátterével. A stratégia, mint az Európai Unió tervezési gyakorlatának legátfogóbb egysége. A stratégia, mint a szakmai érdekvédelem sajátos és szükséges eszköze, a közművelődési irányítás legátfogóbb programja. A kultúra és a művelődésügy területén kidolgozott hazai stratégiák, társadalmi, politikai, gazdasági, és kulturális igazgatási döntések előkészítése, azok szakmai és nem szakmai közönség számára történő kommunikálása. A tudományos, koncepcionális és stratégiai látásmód, kutatói, valamint szervezettervezési és vezetési felkészültség szerepe a kulturális intézmények, hazai és nemzetközi hálózatok, kutatócsoportok és projektek tervezésében, vezetésében és menedzselésében.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Nemzetközi párbeszéd a kultúrák közvetítéséről
- Az Európai Unió előtti kihívások a változó globális környezetben
- Az UNESCO aktuális kulturális célkitűzései – stratégiai célkitűzések
- Kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezmény
- Az Európa Kulturális Fővárosa program célja
- Törekvések a kulturális határlépésekre
- Magyar kulturális intézetek külföldön
- A 20. század magyarországi kultúrpolitikája
- A kultúrák közvetítésével kapcsolatos stratégiák illeszkedése a Magyar Köztársaság alapvető tervezési dokumentumaihoz (Új Magyarország program, II. Nemzeti Fejlesztési Terv, Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (NSRK), Új Széchenyi Terv, Széchenyi 2020)
- A közművelődés adottságai. A közművelődési gyakorlat jellemző formái. A közművelődés irányítása. Magyar Kulturális Stratégia 2006–2020.
- Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Közművelődési Stratégiája 2007–2013. hatásai
- Stratégiai keretek: Partnerségi Megállapodás és Operatív Programok 2014–2020 (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) • Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) • Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) • Közigazgatás és Közszolgáltatás Fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) • Intelligens Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) • Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) • Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program

(VEKOP) • Terület- és Területfejlesztési Operatív Program (TOP) • Vidékfejlesztési Program (VP) – EMVA)

- Könyvtári és múzeumi stratégiák. Kulturális fejlesztések az Alfa Program és a Portál Program keretében
- Strukturális Alapok és a kultúra. TÁMOP és TIOP fejlesztések a kulturális szakterületen
- Építő közösségek, Múzeumok Mindenkinek és a Tudásdepó Expressz programok
- Egységes Regionális Információs Közművelődési Adatbázis
- Kulturális fejlesztési lehetőségek 2014–2020
- A Magyar Művelődési Intézet Stratégiai Terve
- Nemzetiségi Közösségi Művelődési Stratégia 2010–2015
- Nemzeti Kulturális Alap
- Kreatív Európa

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: órákon való részvétel a TVSZ szerint

Vizsgára bocsátás feltétele: prezentáció megtartása a megbeszélte témából

---

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

- Drabancz M. Róbert – Fónai Mihály: A magyar kultúrpolitika története 1920–1990. Debrecen, Csokonai Kiadó, 2005.

Ajánlott irodalom:

- Alfa Program – Múzeumi modernizációs stratégia 2004.
- A magyar közművelődésről. Bp., 2011.
- A Magyar Köztársaság Kormányának Stratégiája Az Egész Életen Át Tartó Tanulásról. 2005.
- A szabadság kultúrája: Magyar kulturális stratégia 2006–2020. Bp., 2006.
- Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Közművelődési Stratégiája 2007–2013.
- Bóka Éva: Az Európai Egység gondolat Fejlődéstörténete. Bp., Napvilág Kiadó, 2001.
- Csiffáry Tamás: Az Unió magyar szemmel. Különös tekintettel az Unió pénzügyi rendszerére, a támogatásokra, pályázatokra. Bp., Könyvműves Kiadó, 2004.
- Erdősi Péter - Sonkoly Gábor (szerk.): A kulturális örökség. Bp., L' Harmattan, 2004.
- Horváth Gyula: Regionális támogatások az Európai Unióban. Bp., Osiris, 2003.
- Horváth Jenő: Az Európai integráció története: 1945–2000, In: Blahó Andás (szerk.): Európai Integrációs Alapismeretek. Aula Kiadó, Budapest, 2003.
- Husz Mária: Hét fejezet a kulturális örökségturizmusról. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar, 2007.
- Juhász Lilla: Az Európai Unió információs stratégiája. In: Pintér Róbert (szerk.): Az információs társadalom. Bp., Gondolat – Új Mandátum, 2007.
- Komanovics Adrienne: Információs szabadság az Európai Unióban. Bp.-Pécs, Dialóg Campus, 2009.
- Közművelődési Fogalomtár. Bp., OKM, 2008.
- Paládi-Kovács Attila: A nemzeti kulturális örökség fogalma, tárgya. Örökség, hagyomány, néprajz. In: Honismeret, 2004/2. szám, 61-67.
- Portál program – A könyvtárügy stratégiája 2008–2013.
- Sonkoly Gábor: A kulturális örökség fogalmának értelmezési és alkalmazási szintjei. In: Regio, 2000. 4. szám, 45-66. <http://epa.oszk.hu/00000/00036/00038/pdf/03.pdf>
- Sonkoly Gábor: Bolyhos tájaink. A kulturális örökség történeti értelmezései. Bp., Eötvös Kiadó, 2016.

- Sonkoly Gábor: Nemzeti örökség – világörökség. A kulturálisörökség-paradigma. In: Czoch Gábor – Klement Judit – Sonkoly Gábor (szerk.): Tanulmányok Granasztói György tiszteletére. Bp., Atelier, 2008. 247-255.
- Szegedy-Maszák Mihály – Zákány Péter (szerk.): Nemzeti művelődések az egységesülő világban. Bp., Ráció Kiadó, 2007.
- Vitányi Iván: Kultúraelméleti és művelődésszociológiai írások. Pécs, PTE FEEFK, 2005.
- Zalai Csaba – Hetényi Géza – Stelbaczky Tibor: Az Európai Unió támogatási politikája. Az Európai Unió a változó világban. Bp., Press Publica Kiadó, 2001.
- <http://kultura.kreativeuropa.hu/kategoria/palyazatok>